

CUMHURİYET TÜRKİYESİNİN SANAYİLEŞMEDE İLK ÖNEMLİ ADIMI: BİRİNCİ BEŞ YILLIK SANAYİ PLANI 1934-1938

Hazırlayan: Fikret Yücel
Yayımlayan: EMO
Yayın No: EK/2014/588
ISBN: 978-605-01-0642-8
Baskı: 1. Baskı, Ankara- Aralık
2014

Yüksek Elektrik Mühendisi Fikret Yücel'in, "Cumhuriyet Türkiye'sinin Sanayileşmede İlk Önemli Adımı: Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı 1934-1938" başlığı altında kaleme aldığı elektronik kitap, EMO tarafından yayımlandı. Kitapta, Türkiye'nin sanayi altyapısının geliştirilmesi ve kalkınması yolunda verilen mücadele okuyucuya sunuluyor.

Kitabın giriş bölümünde, 1930 yılı başlarında genç Türkiye Cumhuriyeti'nin önemli bir dönüm noktasında bulunduğu hatırlatılıyor. ABD'de başlayan ve bütün dünyaya yayılan ekonomik krizin etkileri ile birlikte Birinci İzmir İktisat Kongresi'nden başlayarak sürdürülen ekonomi politikalarının tatmin edici sonuç alınmamasının "devletçi" ekonomi politikalarının ve Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın gündeme gelmesine neden olduğu vurgulanıyor.

Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın makro seviyede bir kalkınma planı olmamakla birlikte Türkiye'nin kalkınması, sanayileşmesi ve özgüven kazanmasında yol gösterici ve yol açıcı bir niteliğe sahip olduğuna işaret edilen giriş bölümünde, planın sonraki dönemlerin iktisat politikalarını da etkilediğine yer veriliyor.

Kitapta, "Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı Öncesi" başlığı altında, 17 Şubat 1923'de İzmir'de düzenlenen Birinci İktisat Kongresi'ne ilişkin bilgiler aktarılıyor. Kitabın, "Devletçiliğe Hazırlık" başlığını taşıyan bölümünde ise ekonomik krizin etkilerinin yalnız özel girişimle başarılamayacağı düşüncesinin doğmasına neden olduğu anlatılıyor. Kitabın "Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı Hazırlık Dönemi" başlığı altında da, Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti ve çalışmaları, İktisadi Vaziyetimize Dair Rapor ve çalışmalar kapsamında hazırlanan diğer rapor ve çalışmalar da okura sunuluyor. Kitapta, "Plan" başlığı altında kaleme alınan bölümde ise Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın tarım ve hizmet sektörünü içermemesi nedeniyle sanayi sektörü planı olarak değerlendirilmesi gerektiğine yer veriliyor. "Planın Uygulanması" başlığı altında sunulan bölümde ise yerli kaynakların kullanılması, alınan krediler ve kurulan tesislerin özellikleri ve bu tesislerin kurulmasında yapılan harcamaları anlatılıyor. "İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı" başlığını taşıyan bölümde ise yapılan çalışmalar, ikinci planın birincisi ile karşılaştırılarak okuyucuya sunuluyor. "Bitirirken" başlıklı bölümde ise Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın, bazı gecikmeler, maliyet artışları olmakla beraber, büyük bir başarı ile uygulandığı vurgulanıyor. Türkiye'de bulunan imtiyazlı yabancı şirketlerin satın alınarak ulusallaştırılması hareketinin de birinci plan döneminde hızlandırıldığı hatırlatılan bölümde, ulusallaştırılan şirketler sıralanıyor.

Kitapta, "Son Söz Yerine" başlığı altında Yazar Fikret Yücel, okura şöyle sesleniyor:

"Ben ne bir ekonomist, ne de bir tarihçiyim. Yukarıdaki derlemeyi 'Kaynaklar' başlığı altında verdiğim çalışmalardan faydalanarak yaptım. Amacım, son zamanlarda Cumhuriyeti ve onun bize sağladıklarını inkar, önemsizleştirme, hatta itibarsızlaştırma yolunda gösterilen gayretlere karşı, Atatürk döneminden önemli bir örneği gözler önüne sermektir. İnanıyorum ki, birincisinde gösterilen başarı ve edinilen deneyimle, şayet İkinci Dünya Savaşı engellemeseydi, ikinci beş Yıllık Sanayi Planı uygulaması ile Türkiye bugün tamamen farklı bir görünümde olurdu."

Kaynakça kısmı ile son bulan kitap, 39 sayfadan oluşuyor ve <http://kitap.emo.org.tr> adresinden okuyuculara ücretsiz olarak sunuluyor.

NOBEL FİZİK ÖDÜLLERİ VE GÜNÜMÜZ TEKNOLOJİSİ

Hazırlayan: Mehmet Oktay Eldem
Yayımlayan: EMO
Yayın No: GY/2014/583
ISBN: 978-605-01-0627-5
Baskı: 1. Baskı Ankara Ağustos
2014

Elektronik Yüksek Mühendisi Mehmet Oktay Eldem'in kaleme aldığı,

"Nobel Fizik Ödülleri ve Günümüz Teknolojisi" başlıklı kitabın 1. Cildi EMO tarafından yayımlandı. 1901-1960 yılları arasında alınan ödüllerin kronolojik sırası ile anlatıldığı kitapta, keşifler ve günümüz teknolojisine olan etkileri fotoğraf ve şekillerle de desteklenerek okuyucuya sunuluyor.

Kitabın önsözünde, 1901 yılından beri dünyada her yıl fizik, kimya, tıp, edebiyat ve barış alanlarında Nobel ödüllerinin verildiğine işaret edilerek, özellikle fizik ödüllerinin, bilim ve teknoloji dünyasında çığır açan keşiflere verildiği hatırlatılıyor. Kitabın amacı ise "20 ve 21'inci yüzyılda, bilim ve teknoloji dünyasında ortaya çıkan baş döndürücü gelişmeleri, Nobel fizik ödülleri penceresinden bakarak okuyucuya sunabilmektir" şeklinde ifade ediliyor.

Modern fizik kavramlarının fazla derine inilmeden çok da sığ kalmadan, tanımsal olarak anlatıldığına işaret edilen ön sözde, konuların genişliği nedeniyle kitabın, iki ciltten oluşacak şekilde planlandığı, birinci ciltte 1901-1960 yılları arasında verilen ödül konularına yer verilirken ikinci ciltte ise 1961-2014 yıllarının ele alınacağı kaydediliyor.

Modern fizik konusunda ansiklopedik bilgi kaynağı olma niteliği taşıyan kitap 285 sayfadan oluşuyor. Kitabın birinci bölümde, Nobel ödüllerinin tarihçesi ve Alfred Nobel hakkında kısa bir bilgiye yer veriliyor. İkinci ve üçüncü bölümlerde temel kavramlardan olan atom ve elektromanyetik dalgalar hakkında kısa hatırlatmalar yapılıyor. Sonraki bölümlerde tarihsel sıra ile 1901 ile 1960 yılları arasındaki ödül konuları anlatılıyor. Kitapta, ödülü alan bilim adamının fotoğrafı, ödülün verildiği yıl ve ödülü alan bilim adamının milliyeti ve ödülün konusu-gerekçesi ile kısa bir tanıtımın ardından bilim adamının yapmış olduğu buluşun modern fizikteki karşılığı olan konu başlığı verilerek başlığın altında ansiklopedik bilgi sunuluyor. Kitap, EMO birimleri ile <http://kitap.emo.org.tr> adresinden temin edilebiliyor.

BİLGİ GÜVENLİĞİ VE GÜVENİLİR BİLGİ PANELİ

Hazırlayan: EMO Ankara Şube
Yayımlayan: EMO Ankara Şube
Yayın No: EK/2015/589
ISBN: 978-605-01-0680-0
Baskı: 1.Baskı, Ankara- Ocak 2015

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından 10 Nisan 2007'de hayatını kaybeden, Ankara Şube 6. ve 7. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Halil Eker anısına düzenlenen,

"Bilgi Güvenliği ve Güvenilir Bilgi" panelinin bant çözümleri e-kitap olarak yayınlandı. Kitapta, doğru bilgi ve bilgi paylaşımı sorgulanırken, bilgi güvenliği ve güvenilir bilgi konusu tüm yönleri ele alınıyor.

EMO Merkez Toplantı Salonu'nda 10 Nisan 2014 tarihinde gerçekleştirilen, oturum başkanlığını EMO Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkanı Ebru Akgün Yalçın'ın yaptığı, Bilgisayar Mühendisi İ. İzlem Gözükeleş, Ankara Barosu Elektronik Haberleşme Hukuku Kurulu Başkanı Av. Yelda Gizem Ünal ve Bağımsız Siber Güvenlik Araştırmacısı Engür Pişirici'nin konuşmacı olduğu panelin bant çözümleri kitaplaştırıldı. Kitap, 53 sayfadan oluşuyor.

EMO Ankara Şubesi 22 Dönem Yönetim Kurulu tarafından kaleme alınan kitabın sunuşunda, İnternet'in kapitalizm açısından 1990'lı yıllardan itibaren yeni bir sermaye birikim modeli olarak değerlendirilmeye başlandığı belirtilerek, gelişmelerin dünya üzerindeki tüm ülkelerin mevcut yapısını değiştirdiği ve yeniden şekillendirdiği, bu değişimin ülkemize ancak 2000'li yıllarda geldiği hatırlatılıyor.

Sunuş bölümünde, şöyle devam ediliyor:

"Reyhanlı saldınının ardından askeri istihbarat belgelerini yayımlayan, YÖK'ün belgelerini yayımlayarak üniversitelerdeki yolsuzluk ve usulsüzlükleri ifşa eden, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı ile ilgili belgeleri yayımlayan, Gezi direnişi sırasındaki tutumları nedeniyle pek çok kamu kurumu ve kuruluşunun web sayfalarını hizmet dışı bırakan redHack grubunun eylemleri ile bilginin kamusal niteliği arasındaki diyalektik ilişkiyi anlayabilmek önemlidir. Benzer şekilde Wikileaks'te yayımlanan belgelerin dünyada üstü örtülmeye çalışılan birçok olay tüm gerçekliğiyle açıklamış ve hakikate erişimde cesur ve önemli bir adım olarak tarihe not düşülmüştür.

Öte yandan iktidar sahipleri kamu olanakları sayesinde dönemsel veya asıl tehdit olarak gördüğü unsurların bilgisayarlarına sızarak, sahte belgeler düzenleyerek 'delil' üretmektedir. Son dönemdeki Türkiye tarihinde iz bırakan Ergenekon ve Balyoz davalarında dijital delillerin bu yollarla üretildiği bilirkişi raporları ile kanıtlanmıştır. Bu durumda bilgi güvenliğinin insanların temel özgürlüklerinin, düşünce ve ifade özgürlüklerinin önünde ne gibi sonuçlara yol açacağı bağlamında ibretlidir."

Kitap, Oturum Başkanı Ebru Akgün Yalçın'ın açılış konuşması ile başlıyor.

Eker'in konuşmasının ardından düzenlenen panelde, ilk sözü Bilgisayar Mühendisi İzlem Gözükeleş alıyor. Gözükeleş katılımcılara gözetime ilişkin bilgi aktarırken, Ankara Barosu'nun bilgi güvenliği ve bilişim suçları üzerine yürüttüğü çalışmalardan örnekler veren Ankara Barosu Elektronik Haberleşme Hukuku Kurulu Başkanı Av. Yelda Gizem Ünal da işlenen veri suçlarını da örneklerle anlatıyor. Siber Güvenlik Araştırmacısı Engür Pişirici de etkinlikte, internetin aslında kontrolü bizde

olmayan büyük bir kabulleniş platformu olduğunu belirterek, internette sahip olunan tek şeyin kişinin kedi ürettiği içerik olduğunu vurguluyor.

Kitap, salondan gelen sorular ve verilen yanıtlarla sona eriyor. Kitap, EMO birimleri ile <http://kitap.emo.org.tr> adresinden temin edilebiliyor.

TMMOB EMO ANTALYA ŞUBESİ GES-LİSANSIZ ELEKTRİK ÜRETİM SÜRECİ

Hazırlayan: EMO Antalya Şubesi
Yayımlayan: EMO Antalya Şubesi
Baskı: Kasım 2014

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Antalya Şubesi Yönetim Kurulu, Hizmet Binası'na kurduğu güneş enerjisi santrali ile elektrik üretilen, ürettiği elektriği Antalya şehir şebekesine vermesine ilişkin, "TMMOB EMO Antalya Şubesi GES-Lisanssız Elektrik Üretim Süreci" başlığı altında hazırladığı kitapçığı kamuoyunun bilgisine sundu.

Güneş enerjisi ile elektrik üretmek konusunda farkındalık oluşturmak bu alana ilgi duyan elektrik üreticileri ve üyelere doğru bilgi vererek, yönlendirmek amacıyla, hazırlanan kitapçık, sistemin kurulumundan başvuru sürecine kadar üreticilere yol haritası olma niteliğini taşıyor.

30 sayfadan oluşan kitapçığın sunuş bölümünde, her geçen gün daha fazla insanın güneşten gelen elektrik enerjisinden yararlanma yolunu seçtiği vurgulanıyor. Sunuş bölümünde, şöyle deniliyor:

"Güneş enerjisi denildiğinde, güneşten gelen ışınların elektrik enerjisine veya ısı enerjisine dönüştürülerek kullanımı akla gelmektedir. Ülkemiz ise çoğraftı konumu nedeniyle sahip olduğu güneş enerjisi potansiyeli açısından birçok ülkeye göre şanslı konumdadır. Böyle yüksek bir potansiyele sahip bir enerji kaynağını değerlendirirken, gelecek nesillere bırakacağımız dünyayı ihmal etmeden, doğal dengeyi, tarım arazilerini ormanlık alanları ve kültürel varlıkları koruyarak, çevreye uyumlu kısacası çevreye uygun alanlara sistemlerin kurulmasına dikkat edilmelidir."

Kitapçıkta, "Türkiye'nin Genel Güneş Enerjisi Durumu" başlığı altında Türkiye'nin güneşlenme süresi, Türkiye'nin güneş enerjisi potansiyeli verileri ve güneş enerjisi potansiyeli atlası ve EPDK tarafından Ekim 2014 tarihi itibarıyla Lisansız Elektrik Üretimine ilişkin (LUY) Yönetmelik kapsamında GES uygulaması için izin verilen bazı iller ve kapasiteleri ile dağıtım şirketlerinden enerji alan tüketici tarifelerine hazırlanan tablolar, "Güneş Enerjisi Nedir? Nasıl Elektriğe Dönüşür?" başlığı altında güneş enerjisine ilişkin genel bilgiler aktarılıyor. "Güneş Enerjisi ile Elektrik Üretimi Yöntemleri" başlıklı bölümde ise şebekeye bağlı, bağlı olmayan ve hibrit sistemler hakkında bilgi veriyor. "Fotovoltaik Sistemler" başlığı altında ise "Fotovoltaik Hücreler, Güneş Panelleri, Inverterler, Çift Yönlü Sayaç, Diğer Sistem Parçaları, Uzaktan İzleme ve Takip Sistemleri" konularında ayrıntılı bilgiler, şekillerle desteklenerek sunuluyor. "PV Sistemi Seçilirken Dikkat Edilmesi Gereklili Hususlar"ın da sıralandığı kitapçıkta, GES Lisansız Elektrik Üretimi Başvuru Sürecine ilişkin elektrik üreticilerinin izlemesi gereken yollar anlatılıyor. Kitapçıkta ayrıca, EMO Antalya Şubesi'nin GES sistemleri hakkındaki önerileri sıralanıyor. Kitapçığa http://www.emo.org.tr/ekler/29c7086252731aa_ek.pdf adresinde ulaşabiliyor.